

[u:r]

Varje vecka besöker Sophia Reuterdaahl Stockholms slott för att titta till de 80 klockorna där. Hon är en urmakare med passion för tickandet och vet att **URETS HJÄRTA SITTE TILL VÄNSTER**, precis som hos oss.

TEXT PIA HUSS FOTO ANNA TÄRNHUVUD

”**N**är jag kom in sent på slottets klockutställning och alla ljud från besökarnas golvknarr tystnat, då var det nästan som att befinna sig i ett vattenfall av tickanden. Det borde många få uppleva. Att vara ensam med dessa ljud, lägga sig på golvet och bara lyssna på hur uren tickar och slår. Det, om något, är en verklig retreat för mig!”

Sophia Reuterdaahl beskriver närmast passionerat klockornas ur-ljud. Tickandet som jäktade nutidsmänniskor fascinerar av. Inte minst de som kommer till Sophias lilla verkstad i Gamla Enskede i Stockholm.

– Somliga blir tokiga, men de allra flesta uppfattar detta som en annan värld. De har stressat på tunnelbanan och så kliver de in, hör tickandet och blir lugna.

Och urverken driver framåt likt hjärtslag.

– Det finns absolut en likhet där och en ur-kraft från de tunga loden och de starka fjädrarna. I regel har ett ur sitt gång-hjärta på samma sida som vi, gången till vänster och slagen till höger.

För Sophia är ur-ljuden livgivande eftersom hon ”alltid”

vetat att hon ville bli urmakare. Redan under utbildningstiden intresserade hon sig särskilt för antika och mekaniska ur.

– Ur som minsann visar tiden nästan lika exakt som din mobil.

Sedan fyra år skriver Sophia ”Urmakare vid hovet” på sitt visittkort. Ett uppdrag som tilldelas efter särskild rekommendation.

– Jag ansvarar för klockorna på elva kungliga slott, men det är Stockholms slott jag besöker varje vecka.

I RADEN AV ”kungliga urmakare” är Sophia historiens andra kvinna. Först ut var Betty Linderoth i mitten av 1800-talet, en kvinna vars familj drev Linderoths urfabrik. Men uppdraget är livslångt, särskilt många har inte innehaft jobbet sedan Bettys dagar.

Frågan är om någon närmat sig de gamla uren med en sådan lust som Sophia Reuterdaahl. Ur-mycket jobb innebär uppdraget hur som helst.

– Det är ett stort arbete och jag är fortfarande bara i början. Det tar tid att lära känna klockorna, på slottet är det cirka 80 stycken som jag sköter veckovis, men sedan finns det fler som inte är i bruk. Det är roligt att kunna följa uren sedan jag har renoverat dem. I vanliga fall får verkstan in en klocka som gått slut, jag renoverar

och så ser jag den inte på 15–20 år. På slottet får jag träffa mina klockor regelbundet.

Varje klocka har sin tid, ”de äldsta tre klockorna fanns redan 1754 då det nuvarande slottet togs i bruk”. Varje ur kräver handpåläggning och personligt bemötande av Sophia som lärt sig att smälta in i miljön där turistgrupper, statsbesök och högtidlig audiens hör till vardagen. Hon får träffa ”sina” ur och någon gång säga god morgon till kungafamiljen. Ibland blir vyn också lite grand från ovan, eftersom vissa klockor endast kan nås med stega.

SOPHIA REUTERDAHL SKRATTAR stort och varmt. Det gör hon ofta vilket säkert värmer upp de, trots sin prakt, aningen kyliga slottsinteriörerna. Ljuset, däremot, får hon se till att ordna meddels ficklampa. Fast någon spökande ur-fader har hon aldrig stött på.

– Nej, jag är inte mörkrädd! På slottet är det mörkt året om, eftersom gardinerna skyddar mot solljus. Ibland tänder jag upp, men ofta blir det ficklampa för enkelhetens skull. Det händer att jag blir sist kvar på kvällen och då är det bara jag och slottsvakten här. Det är förstas en speciell känsla.

Så, vad är väl en klocka i verkstan mot ett ur på slottet! ■

SOM EN FAMILJ
Också klockor behöver omsorg och personligt bemötande.